

קיא:

שני דיני פרק שלשה עשר כתובות

עין משפט
גר מצוה

עד א מיי פיש מהל
כלאים ה' ד פסג
לארן רפא טושיע י' ד
סיון לא ספיק ו' טו

תורה אור השלם

1. מתיים כל ידיו רפאים
כל יקמו לכן פקדתי
והתשמידים ותאבד כל
זכר למת ישעיה ב' י'
2. ידיו נתקן ונלתי
יקטנו הקינו ורגו שבו
עפר כי טל אורת טלך
וארץ רפאים תפיל:
ישעיה ב' י'
3. ואתם הרבקים ב' י'
אלהיכם תמים כלכם
דברים ד' ד'
4. כי ת' אלהך אשר
אבלה הוא אל קנא
דברים ט' כ'
5. לאהבה את ה' אלהיך
לשמע בקולו ולדבקה בו
כי הוא ייך וארץ ייך
כלשת על האדמה אשר
נשבע ה' לאבותיך
לאברהם ליצחק וליעקב
לחת לך: דברים ל' כ'
6. ידי פסת בר בארץ
בראש הרים ירעש
כלבנו פרו וירצו מעיר
כעש הארץ:
החלים ע' ט'
7. וגונו אל העיר
הזאת להושיעה למעני
ולמען דוד עבדי:
מלכים ב' ט' ל'
8. תמנת בקר וחלב צאן
עם חלב כרים ואילים
בני כשן ועתורים עם
הלב כליות חקה ודם
ענב תשתה חמה:
דברים ל' ב'
9. אשר לגפן עיר
ולשוקה בני אתנו כסס
בין לבשו ונדע עבדים
סוחר: בראשית מ' א'
10. תכלילי עינים מין
ולבן עינים מחלב:
בראשית מ' ב'

בלבושיהן. משמע בלבושיהן

שנקברו דהיינו
תכריכן אל נירושלמי דהטשא אמר
רבי לזניו מעטו בתכריכן שעמדין
נדיקים שיעמדו בלבושיהן משמע
מעטו בתכריכן שעמדין נדיקים שלא
יעמדו בתכריכן אלא בלבושיהן
מחיים:

מנשק

שאינן בה סמיכה עמידה שיש בה סמיכה
נוחה הימנה וכן אמרו יצחק ושמועון
ואושעיא אמרו דבר אחד הלכה כר' יהודה
בפרדות ב' דתניא רבי יהודה אומר אפרדה
שתבעה אין מרביעין עליה לא סוס ולא
חמור אלא מינה אמר רב נחמן בר יצחק
יצחק זה רבי יצחק נפחא שמעון זה ר"ש
בן פזי ואמרי לה ר"ל אושעיא זה רבי
אושעיא רבבי אמר ר' אלעזר עמי הארצות אינן חיים שנאמר י' מתים בל
יחיו וגו' תניא אמר הכי מתים בל יחיו יכול לכל ת"ל רפאים כל במרפה
עצמו מדברי תורה הכתוב מדבר א"ל ר' יוחנן ב' לא נחא למרייהו דאמרת
להו הכי ההוא במרפה עצמו לעבודת כוכבים הוא דכתיב א"ל מקרא
אחר אני דורש דכתיב ב' כי טל אורות טלך וארץ רפאים תפיל כל
המשתמש באור תורה אור תורה מחייהו וכל שאין משתמש באור תורה
אין אור תורה מחייהו כיון דחוייה דקמצטער א"ל רבי מצאתי להן תקנה
מן התורה ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולכם היום וכי אפשר לדבוקי
בשכינה והכתיב כי ה' אלהיך אשר אוכלה אלא כל המשיא בתו לתלמיד
חכם והעושה פרקמטיא לתלמידי חכמים והמהנה תלמידי חכמים מנכסיו
מעלה עליו הכתוב כאילו מדבק בשכינה כיוצא בדבר אתה אומר ב' לאהבה
את ה' אלהיך ולדבקה בו וכי אפשר לאדם לידבק בשכינה אלא כל המשיא
בתו לתלמיד חכם והעושה פרקמטיא לתלמידי חכמים והמהנה תלמידי
חכמים מנכסיו מעלה עליו הכתוב כאילו מדבק בשכינה א"ר חייא בר
יוסף עתידין צדיקים שמבצצין ועולין בירושלים שנאמר ויציצו מעיר כעשב
הארץ ואין עיר אלא ירושלים שנאמר ו' וגונו אל העיר הזאת וא"ר חייא
בר יוסף עתידים צדיקים שיעמדו בלבושיהן וק"ו מחמה מה ה' חמה שנקברה
ערומה יוצאה בכמה לבושיהן צדיקים שנקברו בלבושיהן על אחת כמה
וכמה וא"ר חייא בר יוסף עתידה א"י שתוציא גלוסקאות וכלי מילת שנאמר
יהי פסת בר בארץ ת"ר יהי פסת בר בארץ בראש הרים אמרו עתידה
חמה שתתמר כדקל ועולה בראש הרים ושמה תאמר יש צער לקוצרה
תלמוד לומר ירעש כלבנו פרו הקב"ה מביא רוח מבית גנויו ומנשבה עליה ומשרה את סלתה ואדם
יוצא לשדה ומביא מלא פיסת ידו וממנה פרנסתו ופרנסתו אנשי ביתו עם חלב כליות חמה אמרו
עתידה חמה שתהא כשתי כליות של שור הגדול ואל תחמה שהרי שועל קינן בלפת ושקלוהו ומצאו
בו ששים לטרין בליטרא אמר ר' יוסף צפורי תמיהו באחד שהניח לו אביו שלשה
בדי חרדל ונפשה אחד מהן ונמצאו בו תשעה קבין חרדל ועציו סיככו בו סוכת יוצרין: אמר ר"ש בן
אין תחליפא קלח של כרוב הניח לנו אבא והיינו עולים ויורדים בו בסולם ודם ענב תשתה חמר אמרו לא
כעולם הזה העולם הבא העולם הזה יש בו צער לבצור ולדרוך העולם הבא מביא ענוה אחת בקרון או
בספינה ומניחה בויתו ומספק הימנה כפטוס גדול ועציו מסיקין תחת התבשיל ואין לך כל ענוה
וענוה שאין בה שלשים גרבי יין שנא' ודם ענב תשתה חמר אל תקרי חמר אלא חומר כי אתא רב דימי אמר
מאי דכתיב אוסרי לגפן עירה אין לך כל גפן וגפן שבא"י שאין צריך עיר אחת לבצור ולשורקה בני
אתונו אין לך כל אילן סרק שבא"י שאינו מוציא משיי שתי אתונו ושמה תאמר אין בו יין ת"ל ככס
בין לבשו ושמה תאמר אינו אדום ת"ל ודם ענב תשתה חמר ושמה תאמר אין בו מרה ת"ל סותה
ושמה תאמר אין בו טעם ת"ל הכלילי עינים מיין כל חך שטועמו אומר לי לי ושמה תאמר לנערים יפה
ולזקנים אינו יפה ת"ל ולבן שנים מחלב אל תיקרי לבן שנים אלא לבן שנים יפשטיה דקרא במאי כתיב כי אתא
רב דימי אמר אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבונו של עולם רמוז בעיניך דבסיום מחמרא ואהוי לי
שיניך דבסיום מחלבא מסייע ליה לר' יוחנן דאמר ר' יוחנן טוב המלכין שינים לחבירו יותר ממשקוהו חלב
שנאמר ולבן שנים מחלב אל תקרי לבן שנים אלא לבן שנים רב חייא בר אדא מקרי דרדקי דר"ל הוה איפגר
תלתא יומי ולא אתא כי אתא א"ל אמאי איפגרת א"ל דלית אחת הניה לי אבא ובצרתי ממנה יום ראשון
ג' מאות אשכולות אשכול לגרבי יום שני בצרתי ג' מאות אשכולות שתי אשכולות לגרבי יום שלישי בצרתי
ממנה ג' מאות אשכולות שלש אשכולות לגרבי ויפגרת יותר מחציה א"ל אי לאו דאיפגרת הוה עבדא טפי
רמי בר יחזקאל איקלע לבני ברק חזנהו להנהו עזי דקאכלן תותי תאיני וקנטיף דובשא מתאיני והלבא מייף
מנייהו ומיערב בהדי הדרי אמר היינו זבת חלב ודבש א"ר יעקב בן דוסתאי מלוד לאונו שלשה מילין פעם אחת
קרמתי בנשף והלכתי עד קרסולי ברבש של תאינים אמר ר"ל לדידי חזי לי זבת חלב ודבש של צפורי והוי
שיתסר מילין אשיתסר מילין אמר רבה בר בר חנה לדידי חזי לי זבת חלב ודבש של כל ארץ ישראל
והויא

מסורת הש"ס

א' חולין פט. ומסופק
כלאים פ"ח. ב' ומהדרין
ק"א. ג' וברכות ל' ד'
מסדרין נט. ד' ושמע ס'
פסחים נג. ט' ומהדרין
נ"ג. ו' ופי' חולין פ"ח:
ד"ה פסח. ח' ושמע ל"ג:
ט' וז"ל ר' יוסי וזכ"ה
נ"ו. י' וז"ל ר' חייא דה"ס
ענין ושמע כי וזכ"ה
נ"ו. י' ועירובין נ"ג:
ט' ומהדרין ט' ושמע
ט' וז"ל ר' יוסי וזכ"ה
ט' ושמע פ"ח. י' וז"ל
מסופק ע"מ. י"ג.

גליון הש"ס

תוס' ר"ה בלבושיהן
וכי בלבושיהן מחיים
ויקטלוהו וזכ"ה על
הוא דברי אמר לא מהו
דבר כי אילן הוא חזי ויבטן
לחיי כמו דבר כי אילן הוא
חזי מחמר דלפני פה רבי
ורבן וז"ל לרבן דעמדין
כלבושיהן שנקברו. וי"ע:

הגהות הגר"א

א' נ"ב ח"ס ק"ס תחלת
ז"ל תלמוד:

לענין הש"ס

טרייליאה (טרייליאה)
נ"ג מונבד על כלבושיהן.

מוסף רש"י

לא נוחא למרייהו
דאמרת להו רבי. וכן
הקדים ר"ה שמהל דן את
ישראל כל כך לקח חובה
(ומהדרין פ"א.) יהי פסת
בר. משמע גלוסקאות
שנחגות ממין פס י'
ומשמע כל מילת מהו
תמות פסיו. כה. מהו
(בדלית מה) לבצור בה,
ולענין כל מילת, כי
תק. כמו וספ"ס ו' ביה
חמה: שבת ל' ק'
של כרוב. סמיני של
לחך ישראל היה גדול
לאלן ויצא ג'. זבת
חלב ודבש. העולם אכלין
חללים והסגס טעם מהן
יחלבו זכ' מן השנים
וענין מין מל (ומנייה)
ו' שיחטר מילין. עשה
עבר מיל' ד' פרסאות
(וטו.) לדידי חזי לי זבת
חלב ודבש של כל ארץ
ישראל. כל מילת שמה
הי וזכ"ה לרבן וזכ"ה
דמילתק. שם מוקם וז"ל
ל' וזכ"ה ט"ס.